

STAP VOOR STAP NATUUR VERBINDEN

▲ *Natuurgebied Bethanië is een nieuw puzzelstukje in de schakel van de groene verbinding tussen het Jammerdal en de Grootte Heide. Foto Dirk van Roosmalen.*

Natuurbescherming is werk van lange adem. Het Limburgs Landschap werkt dan ook vanuit een langetermijnlandschapsvisie. Op die manier zijn we voorbereid als zich kansen voordoen. Zo lagen er in Venlo meerdere natuurcompensatie-opgaves van bedrijven. Door die compensatieplicht af te stemmen op onze visie zouden we een belangrijke ecologische verbinding kunnen herstellen. Toen begon het puzzelen.

VERBINDEN

Natuur verbinden vormt een belangrijk onderdeel van het natuurbeleid van Het Limburgs Landschap. Zo ontstaan ecologisch geschakelde gebieden die het dieren en planten mogelijk maken zich te verplaatsen. Het stedelijk gebied van Venlo vormt een barrière tussen het grensoverschrijdende Maas-Schwalm-Nettegebied en de Maasduinen. Waar het Maasdal dankzij het project Maascorridor vanaf 1996

al is ingericht als natuurgebied, is er aan de oostkant nog een strook grotendeels onbebouwd gebied met Grootte Heide, Jammerdal, Holtmühle en de bossen van het Brachterwald. Deze natuurgebieden onderling met elkaar verbinden was het doel, natuurcompensatie werd een middel om aan dit doel te gaan werken. De eerste kans deed zich voor bij de plannen voor de aanleg van de nieuwe snelweg A74 rond 2011.

NATUURSNELWEG

Aan die aanleg ging veel onderzoek vooraf. Het Limburgs Landschap drong aan op diepgaand onderzoek naar mogelijke kansen voor het realiseren van een ecologische hoofdstructuur. Dat moest een onderdeel van het hele plan rondom de snelweg worden. Onderzoek van wild-ecoloog Geert Groot Bruinderink toonde aan dat het landschap tussen Maas-Schwalm-Nette en de Maasduinen geschikt zou kunnen

worden voor edelherten, vooral als doortrekgebied naar grotere natuurgebieden. Aan de ontwerp-tafel van de A74 heeft Het Limburgs Landschap geprobeerd om de compensatienatuur die gerealiseerd moest worden te laten landen in de noodzakelijke verbinding-zone tussen groeve Wambach, het geplande ecoduct en de bossen bij Speelpark Klein Zwitserland. De snelweg kwam er, net als een mooi ecoduct. Maar de compensatiegrond kwam er niet en dus liep de beoogde 'dierensnelweg' dood in het open gebied van het landbouwgebied Ulingsheide.

NIEUW MANRESA EN BETHANIË

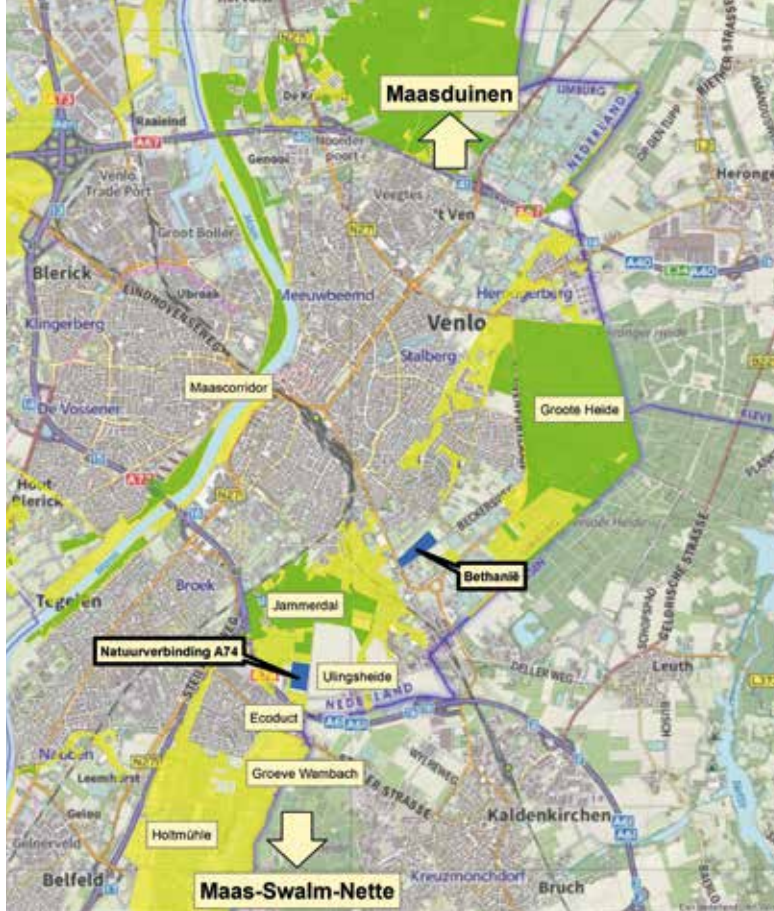
Ook elders bleven er gaten in die geschetste natuurroute richting Maasduinen. Aan de rand van Venlo lag het Klooster Manresa, dat verloor haar functie en werd gesloopt. Er werden bouwplannen gemaakt in het voormalige kloosterpark.

Omdat er daardoor natuur verloren ging moest projectontwikkelaar Venterra dat compenseren. In overleg met gemeente Venlo en de provincie is gericht gezocht naar grond in de oostelijke rand langs de stad als een onderdeel van de beoogde natuurverbinding. Het lukte de projectontwikkelaar om daar grond aan te kopen en die is overgedragen aan Het Limburgs Landschap. Ook de kosten om het gebied her in te richten werden betaald. Nu het is heringericht als natuurgebied ligt er een basis voor een soortenrijke toekomst op deze voormalige moestuin en paardenwei. Dit nieuwe natuurgebied kon meteen ook weer vergroot worden door een natuurcompensatie van een recreatieparkuitbreiding en de aanleg van een snelwegparkeerplaats. Omdat het nieuwe natuurgebied naast historisch kloostercomplex Bethanië ligt heeft het die naam gekregen.

DUURZAAM HOOFDKANTOOR

Vorig jaar kwam er nog een mooie kans voorbij. Canon, voorheen Océ, verplaatste het hoofdkantoor naar een hoogwatervrij gebied aan de rand van hun terrein. Ook hier moest ter compensatie van bomen die plaats moesten maken elders nieuwe natuur worden aangelegd. De oude wens om de natuurverbinding bij de A74 te herstellen kwam in zicht toen daar grond te koop bleek. Canon werkte enthousiast mee aan deze kans. Het Limburgs Landschap heeft daarom een optie op de gronden durven nemen om nu de rest van de gelden voor de aankoop bij elkaar te krijgen. Die gronden worden aansluitend als bos- en natuurgebied ingericht, met dichte bosranden aan de buitenkant en in het midden half open natuur met ruimte voor bloemrijk grasland en heide. We hebben dit jaar om het geld bij elkaar te krijgen.

◀ Het Natuurnetwerk Nederland in de kleur geel en groen [groen is in beheer bij Het Limburgs Landschap] met de 'puzzelstukjes' bij Bethanië en de natuurverbinding A74 [in blauw] die de ecologische verbindingzone tussen de regio Maas-Swalm-Nette en de Maasduinen steeds meer vorm geven.

▼ Het ecoduct over de A74 wordt volop gebruikt door insecten, hazen en andere kleine dieren, maar loopt nu nog 'dood' voor grote zoogdieren op de Ulingsheide. Foto's Henk Heijligers.

NOG EEN WEG TE GAAN

Er zijn dus mooie stappen gezet om die natuurlijke oostkant van Venlo daadwerkelijk te realiseren. De goede samenwerking met de gemeente Venlo op basis van een langetermijnvisie is daarbij essentieel geweest. Zo kon de gemeente Venlo effectief de schakel zijn tussen bedrijfsleven en natuur. Het Limburgs Landschap neemt de verantwoordelijkheid voor de lange termijn graag op zich. Wij moeten het meeste zien te halen uit de kansen die nog voorbij gaan komen. Eigenlijk werkt het net zo als bij Monopoly. Je kunt zo snel mogelijk zo veel mogelijk losse straten kopen, of je kiest strategisch voor het aankopen van één hele straat waarmee de waarde aanzienlijk toeneemt. Tot er misschien zelfs edelherten door je 'straat' lopen. Dat Venlonaren hier kunnen gaan genieten van een prachtig uitloopgebied langs de stad is een extra plus.

TEKST: ROBIN COENEN

